

Terwijl Amerika opnieuw gaat kiezen tussen een ouderwetse man en een moderne vrouw als president, neemt wereldwijd het verzet tegen vrouwenemancipatie toe. Dom, vinden Ad Bergsma en Ruut Veenhoven. Burgers zijn gelukkiger in gendergelijke landen – ja, ook mannen.

Ad Bergsma en Ruut Veenhoven 26 oktober 2024, 10:55

Dit is een ingezonden opiniestuk. Het standpunt in dit artikel is niet per definitie ook het standpunt van Trouw.

Tijden veranderen, jubelde Hillary Clinton toen ze op het punt stond het glazen plafond aan stukken te slaan en president van de Verenigde Staten te worden. Ze voelde de tijdgeest niet goed aan. Veel kiezers verwierpen Clintons moderne cocktail van mensenrechten, vrouwenemancipatie, rechtvaardigheid voor

minderheden, abortus en seksuele vrijheid. Ze kozen een *male chauvinist pig* die opschepte dat hij vrouwen in het kruis kon grijpen. Trumps belofte Amerika weer groot te maken was onweerstaanbaar voor kiezers die heimwee hadden naar de duidelijke jaren vijftig.

Nu opnieuw een vrouwelijke democratische presidentskandidaat, Kamala Harris, de strijd voert met Trump, is Clintons geloof in voortgang op meer plekken onder druk komen te staan. De politiek van bijvoorbeeld Viktor Orbán en Alternative für Deutschland is anti-modern.

Musk: Schaf vrouwenkiesrecht af

Elon Musk deelde onlangs een bericht dat vrouwen fysieke kracht ontberen om zelfstandig te durven denken en dat daarom het vrouwenkiesrecht beter afgeschaft kan worden. Trumps vicepresidentskandidaat J.D. Vance stelde dat vrouwen ongelukkig worden zonder de traditionele moederrol en dat Amerika ‘mannelijkheid onderdrukt’.

De NOS meldde onlangs dat wereldwijd 1,1 miljard vrouwen leven in een land waar gendergelijkheid verslechtert of stagneert. Dat vrouwen niet meer in het openbaar mogen spreken in Afghanistan is extreem, maar staat niet los van een wereldwijde ontwikkeling. Zo geloven de jongste generaties uit 31 landen vaker dan oudere dat emancipatiewinst voor vrouwen discriminerend is voor mannen, volgens cijfers van internationaal marktonderzoeksbureau Ipsos.

De World Database of Happiness (WDH) is bedoeld om de kwaliteit van dit soort discussies te verbeteren aan de hand van onderzoeksgegevens over geluk. Een politicus die wil bijdragen aan het grootste geluk voor het grootste aantal kan in de WDH nakijken wat vrouwenemancipatie doet met het geluk van burgers in landen.

Burgers in landen met meer gendergelijkheid zijn gelukkiger, als je het gemiddelde geluk in 85 landen (pre-covid) afzet tegen de nieuwste gegevens over gendergelijkheid van het World Economic Forum. Dat komt niet alleen door vrouwenemancipatie.

Keuzevrijheid is in zijn algemeenheid gegroeid. Vrouwen kunnen kiezen voor rok of broek, voor de rol van huisvrouw of carrièretijger, voor samenwonen met een man, vrouw, hond of lama en voor wel of geen kinderen krijgen.

Moeilijk te rijmen

Vance's opmerking over het ongeluk dat ontstaat door vrouwenemancipatie, onder mannen én vrouwen, is dus moeilijk te rijmen met gegevens uit geluksonderzoek.

Kijk je specifiek naar mannen, de vermeende slachtoffers van gendergelijkheid, dan blijkt vrouwenemancipatie hun geluk juist te hebben vergroot. Het man-vrouwverschil in geluk is groter in landen waar meer vrouwen werken. En mannen zijn hier gemiddeld gelukkiger dan vrouwen.

Voor vrouwen is het beeld meer gemengd. De voortuitgang in ervaren geluk van de laatste decennia blijkt kleiner te zijn voor hoogopgeleide vrouwen dan voor minder hoogopgeleide vrouwen. Ook blijken parttime werkende vrouwen in veel landen een tikje gelukkiger te zijn dan fulltimers en zijn huisvrouwen gemiddeld iets gelukkiger dan werkende vrouwen.

De totstandkoming van meer gendergelijkheid in de laatste decennia heeft bijgedragen aan het geluk van vrouwen, maar dat is om je heen moeilijk te zien omdat vrouwen die vol voor een carrière gaan niet allemaal het gelukkigst zijn.

Mannen hebben het meest geprofiteerd

Onze conclusie luidt dat gendergelijkheid bijdraagt aan geluk, maar dat mannen tot nu toe het meest hebben geprofiteerd. Al die alfamannetjes die onvoldoende ruimte voelen om zich te ontplooiën door woke en gendergelijkheid kunnen zich afvragen of Mary Trumps vernietigende biografie over haar oom, *Too much and never enough*, ook een boodschap voor hen heeft. Gendergelijkheid terugdraaien zal burgers niet gelukkiger maken.

Het probleem met het streven naar gendergelijkheid is dus niet het ‘slachtofferschap’ van mannen, maar eerder dat vrouwen er nog onvoldoende van hebben geprofiteerd. Misschien hebben feministen wel gelijk als ze stellen dat het streven naar gelijkheid onaf is zolang de zorglasten ongelijk verdeeld blijven tussen man en vrouw.

Dus Kamala Harris, als het u lukt opnieuw een glazen plafond te breken, vier het dan niet op zijn Clintons als triomfantelijke voltooiing van de lange weg naar meer gelijkheid, maar als nieuwe start om gendergelijkheid evenveel te laten bijdragen aan het geluk van vrouwen als dat van mannen.

Een eerdere versie van dit artikel verscheen op socialevraagstukken.nl.

Ad Bergsma is psycholoog en gepromoveerd geluksonderzoeker. Ruut Veenhoven is emeritus hoogleraar ‘sociale condities voor menselijk geluk’ en stond aan de wieg van de World Database of Happiness